Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 10 września 2019 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii – Artykuł 21 TFUE – Prawo obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państwa członkowskiego – Dyrektywa 2004/38/WE – Artykuł 3 ust. 1 oraz art. 15, 27, 28, 30 i 31 – Pojęcie „beneficjenta" – Obywatel państwa trzeciego będący małżonkiem obywatela Unii, który skorzystał ze swobody przemieszczania się – Powrót obywatela Unii do państwa członkowskiego, którego obywatelstwo posiada i w którym odbywa karę pozbawienia wolności – Wymogi spoczywające na przyjmującym państwie członkowskim na mocy dyrektywy 2004/38/WE w związku z wydaniem decyzji o wydaleniu wspomnianego obywatela państwa trzeciego

W sprawie C-94/18

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez High Court (wysoki trybunał, Irlandia) postanowieniem z dnia 16 stycznia 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 12 lutego 2018 r., w postępowaniu:

Nalini Chenchooliah

przeciwko

Minister for Justice and Equality,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes, R. Silva de Lapuerta, wiceprezes, A. Arabadjiev, A. Prechal (sprawozdawca), M. Vilaras i C. Toader, prezesi izb, A. Rosas, E. Juhász, M. Safjan, D. Šváby, C.G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin, L.S. Rossi i I. Jarukaitis, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: L. Hewlett, główna administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 15 stycznia 2019 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

– w imieniu E. Chenchooliah przez C. Powera, S.C., oraz I. Whelana, BL, upoważnionych przez M. Trayers i M. Moroneya, solicitor,

– w imieniu Minister for Justice and Equality przez M. Browne, G. Hodge oraz A. Joyce'a, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez N. Traversa, SC, S.J. Hillery, BL, oraz D. O'Loghlina, solicitor,

* Język postępowania: angielski.

– w imieniu Irlandii przez M. Browne, G. Hodge oraz A. Joyce'a, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez N. Traversa, SC, S.J. Hillery, BL, oraz D. O'Loghlina, solicitor,

– w imieniu rządu duńskiego przez J. Nymanna-Lindegrena, M. Wolff oraz P.Z.L. Ngo, działających w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu niderlandzkiego przez K. Bulterman oraz C.S. Schillemans, działające w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu austriackiego przez G. Hessego, działającego w charakterze pełnomocnika,

– w imieniu Komisji Europejskiej przez E. Montaguti oraz J. Tomkina, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 21 maja 2019 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 14, 15, 27 i 28 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. 2004, L 158, s. 77).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Nalini Chenchooliah, obywatelką państwa trzeciego, a Minister for Justice and Equality (ministrem sprawiedliwości i równości, Irlandia, zwanym dalej „ministrem") w przedmiocie wydanej względem niej decyzji o deportacji w następstwie powrotu jej małżonka będącego obywatelem Unii do państwa członkowskiego, którego obywatelstwo posiada i w którym odbywa karę pozbawienia wolności.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Motywy 5, 23 i 24 dyrektywy 2004/38 brzmią następująco:

„(5) Prawo wszystkich obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich powinno być również zagwarantowane członkom ich rodzin bez względu na przynależność państwową, aby korzystanie z niego mogło opierać się na obiektywnych warunkach wolności i godności. […]

[…]

(23) Wydalenie obywateli Unii i członków ich rodziny uzasadnione względami porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego stanowi środek mogący wywołać poważne szkody dla osób, które korzystając z praw i swobód przyznanych im w traktacie, rzeczywiście zintegrowały się w przyjmującym państwie członkowskim. Zakres takich środków powinien zatem zostać

ograniczony zgodnie z zasadą proporcjonalności, aby uwzględnić stopień integracji danej osoby, długość jej pobytu w przyjmującym państwie członkowskim, jej wiek, stan zdrowia, sytuację rodzinną i ekonomiczną oraz związki z krajem pochodzenia.

(24) W konsekwencji stopień ochrony przed wydaleniem powinien być tym większy, im większy jest stopień integracji obywateli Unii i członków ich rodziny w przyjmującym państwie członkowskim. […]”.

4 Artykuł 1 tej dyrektywy, zatytułowany „Przedmiot”, stanowi:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia:

a) warunki regulujące korzystanie z prawa swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich przez obywateli Unii i członków ich rodziny;

b) prawo stałego pobytu na terytorium państw członkowskich dla obywateli Unii i członków ich rodziny;

c) ograniczenia w prawach określonych w lit. a) i b) uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego”.

5 Opatrzony tytułem „Definicje” art. 2 wspomnianej dyrektywy przewiduje:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

1) »obywatel Unii« oznacza każdą osobę mającą obywatelstwo państwa członkowskiego;

2) »członek rodziny« oznacza:
a) współmałżonka;

[…]”.

6 Artykuł 3 tejże dyrektywy, zatytułowany „Beneficjenci”, stanowi w ust. 1:

„Niniejszą dyrektywę stosuje się w odniesieniu do wszystkich obywateli Unii, którzy przemieszczają się do innego państwa członkowskiego lub przebywają w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, którego są obywatelami, oraz do członków ich rodziny, jak zdefiniowano w art. 2 ust. 2, którzy im towarzyszą lub do nich dołączają”.

7 Rozdział III dyrektywy 2004/38, zatytułowany „Prawo pobytu”, obejmuje jej art. 6–15.

8 Artykuł 6 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Prawo pobytu przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy”, stanowi:

„1. Przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy, obywatele Unii posiadają prawo pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego bez wypełniania jakichkolwiek warunków i formalności innych niż wymóg posiadania ważnego dowodu tożsamości lub paszportu.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również w odniesieniu do posiadających ważny paszport członków rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, towarzyszących lub dołączających do obywatela Unii”.

9 Zgodnie z art. 7 tejże dyrektywy:

„1. Wszyscy obywatele Unii posiadają prawo pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego przez okres dłuższy niż trzy miesiące, jeżeli:

a) są pracownikami najemnymi lub osobami pracującymi na własny rachunek w przyjmującym państwie członkowskim; lub

b) posiadają wystarczające zasoby dla siebie i członków ich rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie pobytu, oraz są objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym w przyjmującym państwie członkowskim; lub

c) – są zapisani do instytucji prywatnej lub publicznej, uznanej lub finansowanej przez przyjmujące państwo członkowskie na podstawie przepisów prawnych lub praktyki administracyjnej, zasadniczo w celu odbycia studiów, włącznie z kształceniem zawodowym; oraz

– są objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym w przyjmującym państwie członkowskim i zapewnią odpowiednią władzę krajową, za pomocą oświadczenia lub innego równoważnego środka według własnego wyboru, że posiadają wystarczające zasoby dla siebie i członków rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie ich pobytu; lub

[…]

2. Prawo pobytu przewidziane w ust. 1 rozciąga się na członków rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, towarzyszących lub dołączających do obywatela Unii w przyjmującym państwie członkowskim, o ile tacy obywatele Unii spełniają warunki określone w ust. 1 lit. a), b) lub c).

[…]”.

10 Artykuł 12 ust. 2 dyrektywy 2004/38 zawiera przepisy dotyczące zachowania prawa pobytu przez członków rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, w przypadku śmierci obywatela Unii.

11 Artykuł 13 ust. 2 tej dyrektywy reguluje zachowanie prawa pobytu przez członków rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, w przypadku rozwodu, unieważnienia małżeństwa lub ustania zarejestrowanego związku partnerskiego.

12 Zgodnie z brzmieniem art. 14 wspomnianej dyrektywy, zatytułowanym „Zachowanie prawa pobytu”:

„1. Obywatele Unii i członkowie ich rodziny posiadają prawo pobytu przewidziane w art. 6 tak długo, dopóki nie staną się nieracjonalnym obciążeniem dla systemu pomocy społecznej w przyjmującym państwie członkowskim.

2. Obywatele Unii i członkowie ich rodziny posiadają prawo pobytu przewidziane w art. 7, 12 i 13 tak długo, dopóki spełniają warunki w nich określone.

[…]

4. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2 oraz bez uszczerbku dla przepisów rozdziału VI, w żadnym wypadku środek wydalenia nie może być stosowany wobec obywateli Unii lub członków ich rodziny, jeżeli:

a) obywatele Unii są pracownikami najemnymi lub osobami pracującymi na własny rachunek; lub

b) obywatele Unii wjechali na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w poszukiwaniu pracy. W takim przypadku obywatele Unii i członkowie ich rodziny nie mogą zostać wydaleni tak długo, jak tylko obywatele Unii mogą dostarczyć dowód, że kontynuują poszukiwanie pracy i mają rzeczywistą szansę bycia zatrudnionym".

13 Artykuł 15 tejże dyrektywy, zatytułowany „Zabezpieczenia proceduralne", stanowi:

„1. Procedury przewidziane w art. 30 i 31 stosuje się analogicznie do wszystkich decyzji ograniczających swobodne przemieszczanie się obywateli Unii i członków ich rodziny, uzasadnionych względami innymi niż porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

[…]

3. Przyjmujące państwo członkowskie nie może nałożyć zakazu wjazdu w kontekście decyzji o wydaleniu, do której zastosowanie ma ust. 1".

14 Artykuły 27, 28, 30 i 31 dyrektywy 2004/38 są ujęte w jej rozdziale VI, zatytułowanym „Ograniczenia w prawie wjazdu i prawie pobytu uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego".

15 Artykuł 27 tej dyrektywy, zatytułowany „Zasady ogólne", stanowi:

„1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału państwa członkowskie mogą ograniczyć swobodę przemieszczania się i pobytu obywateli Unii i członków ich rodziny, bez względu na przynależność państwową, kierując się względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego. Na względy te nie można się powoływać do celów gospodarczych.

2. Środki podjęte ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności i opierać się wyłącznie na indywidualnym zachowaniu danej osoby. Wcześniejsza karalność nie może sama w sobie stanowić podstaw do podjęcia takich środków.

Indywidualne zachowanie danej osoby musi stanowić rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie narażające jeden z podstawowych interesów społecznych. Nie są dopuszczalne uzasadnienia, które nie są bezpośrednio związane z danym indywidualnym przypadkiem lub opierają się na względach ogólnej prewencji.

[…]".

16 Zgodnie z art. 28 wspomnianej dyrektywy, zatytułowanym „Ochrona przed wydaleniem":

„1. Przed podjęciem decyzji o wydaleniu ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego przyjmujące państwo członkowskie uwzględnia informacje dotyczące długości pobytu danej osoby na jego terytorium, [jej] wieku, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej i ekonomicznej, integracji społecznej i kulturalnej w przyjmującym państwie członkowskim oraz stopień [jej] więzi z krajem pochodzenia.

2. Przyjmujące państwo członkowskie nie może podjąć decyzji o wydaleniu wobec obywateli Unii lub członków ich rodzin, bez względu na przynależność państwową, którzy posiadają prawo stałego pobytu na jego terytorium, z wyjątkiem poważnych względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

[…]”.

17 Artykuł 30 tejże dyrektywy, zatytułowany „Notyfikacja decyzji”, ma następujące brzmienie:

„1. Osoby zainteresowane są powiadamiane na piśmie o każdej decyzji podjętej na mocy art. 27 ust. 1, w taki sposób, aby były w stanie zrozumieć treść powiadomienia i jego skutki.

2. Osoby zainteresowane są w pełni i dokładnie informowane o względach porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego, na podstawie których podjęto decyzję w ich przypadku, o ile nie jest to sprzeczne z interesem bezpieczeństwa państwa.

3. Powiadomienie określa sąd lub organ administracyjny, do którego zainteresowana osoba może wnieść odwołanie, termin na wniesienie odwołania oraz, w określonym przypadku, czas przyznany danej osobie na opuszczenie terytorium państwa członkowskiego. Z wyjątkiem należycie uzasadnionych pilnych przypadków, czas przyznany na opuszczenie terytorium nie może być krótszy niż jeden miesiąc od daty powiadomienia”.

18 Artykuł 31 dyrektywy 2004/38, zatytułowany „Zabezpieczenia proceduralne”, przewiduje:

„1. Osoby zainteresowane posiadają możliwość odwołania się na drodze sądowej i, w określonym przypadku, administracyjnej w przyjmującym państwie członkowskim lub domagania się dokonania rewizji [ponownego rozpatrzenia] każdej decyzji podjętej wobec nich ze względów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

2. Jeżeli wnioskowi o odwołanie lub kontroli sądowej przeciwko decyzji o wydaleniu towarzyszy wniosek o tymczasowe zarządzenie zawieszenia wykonania takiej decyzji, rzeczywiste usunięcie z terytorium nie może nastąpić do momentu, w którym zostanie podjęta decyzja o tymczasowym zarządzeniu, z wyjątkiem sytuacji:

– gdzie decyzja o wydaleniu opiera się na wcześniejszych decyzjach sądu; lub

– gdzie osoby zainteresowane miały wcześniej możliwość wniesienia wniosku o kontrolę sądową; lub

– gdzie decyzja o wydaleniu opiera się na istotnych względach bezpieczeństwa publicznego na mocy art. 28 ust. 3.

3. Procedury odwoławcze umożliwiają zbadanie zgodności z prawem decyzji oraz faktów i okoliczności, na których opierały się proponowane środki. Zapewniają one, że decyzja nie jest nieproporcjonalna, w szczególności w świetle wymagań ustanowionych w art. 28.

4. Państwa członkowskie mogą wydalić daną osobę z ich terytorium w czasie trwania procedury odwoławczej, ale nie mogą jej zabronić, aby osobiście przedstawiła swoje środki obrony, z wyjątkiem sytuacji, w której jej obecność może wywołać poważne zakłócenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, lub jeżeli odwołanie lub kontrola sądowa dotyczy odmowy wjazdu na to terytorium”.

Prawo irlandzkie

19 Przepisy irlandzkie mające na celu transpozycję dyrektywy 2004/38 są zawarte w European Communities (Free Movement of Persons) Regulations 2015 [rozporządzeniu w sprawie Wspólnot Europejskich (swobodny przepływ osób) z 2015 r.], które zastąpiło od dnia 1 lutego 2016 r. European Communities (Free Movement of Persons) (No 2) Regulations 2006 [rozporządzenie w sprawie Wspólnot Europejskich (swobodny przepływ osób) (nr 2) z 2006 r.] z dnia 18 grudnia 2006 r. (zwane dalej „rozporządzeniem z 2006 r.").

20 Artykuł 20 rozporządzenia z 2006 r. ustanawiał przepisy dotyczące uprawnień ministra w zakresie wydawania tzw. decyzji o wydaleniu (*removal orders*).

21 Immigration Act 1999 (ustawa o imigracji z 1999 r.) zawiera przepisy prawa krajowego dotyczące cudzoziemców, które mają zastosowanie poza zakresem stosowania dyrektywy 2004/38.

22 Artykuł 3 tej ustawy reguluje uprawnienia ministra do wydawania tzw. decyzji o deportacji (*deportation orders*).

23 Zgodnie z art. 3 ust. 1 wspomnianej ustawy minister może wydać decyzję o deportacji „w celu nakazania cudzoziemcowi, którego dotyczy dana decyzja, opuszczenia terytorium krajowego w terminie wskazanym w decyzji i pozostania poza terytorium krajowym w przyszłości".

24 Na mocy art. 3 ust. 2 lit. h) oraz i) ustawy o imigracji z 1999 r. decyzja o deportacji może zostać wydana wobec osób, które, odpowiednio, „w opinii ministra naruszyły nałożone na nich ograniczenie lub warunek w odniesieniu do zejścia z pokładu statku na terytorium lub przybycia na terytorium lub zezwolenia na pobyt na terytorium" lub „których deportacja jest, w opinii ministra, potrzebna do ochrony wspólnego dobra".

25 Zgodnie z art. 3 ust. 3 lit. a) wspomnianej ustawy minister, przyjmując projekt decyzji o deportacji, doręcza go na piśmie, wraz z uzasadnieniem, danej osobie.

26 Artykuł 3 ust. 4 tejże ustawy przewiduje, że wspomniany projekt podlegający doręczeniu musi zawierać w szczególności następujące informacje:

– informację, że dana osoba może przedstawić swoje uwagi w terminie 15 dni roboczych;

– informację, że dana osoba ma prawo do dobrowolnego opuszczenia terytorium, zanim minister wyda decyzję w sprawie, oraz że osoba ta jest zobowiązana powiadomić ministra o środkach podjętych w celu opuszczenia terytorium; i

– informację, że dana osoba może wyrazić zgodę na wydanie decyzji o deportacji w terminie 15 dni roboczych, w wyniku czego minister ma obowiązek przeprowadzić wydalenie osoby z terytorium tak szybko, jak to możliwe.

27 Po wydaniu decyzji o deportacji pozostaje ona w mocy przez czas nieokreślony. Jednakże zainteresowana osoba może żądać zmiany lub cofnięcia takiej decyzji na podstawie art. 3 ust. 11 ustawy o imigracji z 1999 r. Rozpatrując taki wniosek, minister musi sprawdzić, czy wnioskodawca dowiódł zmiany okoliczności zaistniałej po wydaniu tej decyzji, uzasadniającej jej uchylenie. Okoliczności te mogą wystąpić w szczególności w przypadku, gdy dana osoba jest członkiem rodziny obywatela Unii, który korzysta w Irlandii z praw do swobodnego przemieszczania się przyznanych mu przez prawo Unii.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

28 Nalini Chenchooliah, obywatelka Mauritiusu, przybyła do Irlandii w lutym 2005 r. na podstawie wizy studenckiej i przebywała w tym państwie członkowskim do dnia 7 lutego 2012 r. na podstawie kolejnych zezwoleń na pobyt.

29 W dniu 13 września 2011 r. wyszła za mąż za obywatela Portugalii przebywającego w Irlandii.

30 Pismem z dnia 2 lutego 2012 r. złożyła wniosek o wydanie jej karty pobytu jako małżonka obywatela Unii.

31 W następstwie powyższego wniosku minister wielokrotnie zwracał się o dodatkowe informacje, które N. Chenchooliah częściowo przekazała pismem z dnia 25 maja 2012 r. Pismem z dnia 27 sierpnia 2012 r. zwróciła się o przedłużenie terminu na przedłożenie umowy o pracę, twierdząc, że jej mąż właśnie rozpoczął pracę.

32 Decyzją z dnia 11 września 2012 r. minister oddalił wniosek o wydanie karty pobytu z następujących powodów:

„Nie wykazała Pani, że obywatel Unii prowadzi działalność zarobkową w Irlandii, wobec czego minister nie jest w stanie stwierdzić, że obywatel ten wykonuje [swoje] prawa z uwagi na zatrudnienie lub pracę na własny rachunek, naukę, pozostawanie bez pracy w sposób niezamierzony lub z powodu posiadania wystarczających środków, zgodnie z wymogami art. 6 ust. 2 lit. a) rozporządzenia [z 2006 r.]. W związku z tym nie posiada Pani prawa pobytu [w Irlandii] na podstawie art. 6 ust. 2 lit. a) rozporządzenia [z 2006 r.]”.

33 W piśmie z dnia 15 października 2012 r. N. Chenchooliah dostarczyła dowód, że jej małżonek był zatrudniony w restauracji przez dwa tygodnie, i wystąpiła o przedłużenie wyznaczonego terminu na złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie decyzji z dnia 11 września 2012 r.

34 Pismem z dnia 31 października 2012 r. minister wyraził zgodę na przedłużenie tego terminu. Następnie minister zwrócił się o dodatkowe informacje oraz wskazał, że jeśli nie zostaną one dostarczone w terminie 10 dni roboczych, sprawa zostanie przekazana do jednostki odpowiedzialnej za czynności związane z wydaleniem.

35 Ponieważ N. Chenchooliah nie przedstawiła żadnych nowych informacji przez okres prawie dwóch lat, decyzja z dnia 11 września 2012 r. stała się ostateczna.

36 Pismem z dnia 17 lipca 2014 r., przesłanym bezpośrednio do ministra, N. Chenchooliah wskazała, że od dnia 16 czerwca 2014 r. jej mąż przebywa w więzieniu w Portugalii w następstwie wyroku skazującego, i wniosła o zezwolenie na pobyt na terytorium Irlandii, powołując się na swoją sytuację osobistą.

37 Pismem z dnia 3 września 2014 r. minister poinformował ją, że rozważa się wydanie przeciwko niej decyzji o wydaleniu, uzasadnionej okolicznością, iż jej małżonek, będący obywatelem Unii, przebywał w Irlandii przez okres dłuższy niż trzy miesiące bez spełnienia wymogów przewidzianych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia z 2006 r., który to przepis ma na celu transpozycję do prawa irlandzkiego art. 7 ust. 2 dyrektywy 2004/38, wobec czego nie ma ona już prawa do pozostania w Irlandii.

38 Następnie pismem z dnia 26 listopada 2015 r. adwokaci reprezentujący N. Chenchooliah zwrócili się do ministra, aby skorzystał z uprawnienia dyskrecjonalnego przysługującego mu na mocy prawa irlandzkiego i przyznał N. Chenchooliah zezwolenie na pobyt, powołując się między innymi na długi okres zamieszkiwania N. Chenchooliah w Irlandii, jej karierę zawodową oraz perspektywy zatrudnienia.

39 Pismem z dnia 15 listopada 2016 r. minister poinformował N. Chenchooliah, że postanowił nie kontynuować procedury wydalenia, lecz wszcząć w zamian procedurę deportacji na podstawie art. 3 ustawy o imigracji z 1999 r.

40 Do pisma dołączono projekt decyzji o deportacji, a N. Chenchooliah wezwano do przedstawienia uwag. Projekt ten był uzasadniony nielegalnym charakterem pobytu N. Chenchooliah w Irlandii od dnia 7 lutego 2012 r. oraz opinią ministra, zgodnie z którą deportacja zainteresowanej zapewniłaby ochronę wspólnego dobra.

41 Do pisma tego załączono również wcześniejszą decyzję, z dnia 21 października 2016 r., w której potwierdzono, że postanowiono nie wydawać decyzji o wydaleniu wobec N. Chenchooliah na mocy rozporządzenia z 2006 r. i przepisów przejściowych rozporządzenia w sprawie Wspólnot Europejskich (swobodny przepływ osób) z 2015 r.

42 W dniu 12 grudnia 2016 r. sąd odsyłający zezwolił N. Chenchooliah na złożenie wniosku o kontrolę sądową decyzji z dnia 21 października 2016 r. oraz wniosku o nakazanie ministrowi niewydawania decyzji zmierzającej do jej deportacji. Sąd ten ponadto przyjął środki tymczasowe mające na celu uniemożliwienie dalszego prowadzenia procedury deportacji N. Chenchooliah przed rozpatrzeniem jej skargi.

43 Sąd odsyłający uważa, że Trybunał nie wypowiedział się jeszcze co do kwestii, czy w sytuacji takiej jak rozpatrywana w niniejszej sprawie, w której obywatel Unii powrócił do państwa członkowskiego, którego jest obywatelem, w niniejszym przypadku w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności, a zatem nie korzysta już w przyjmującym państwie członkowskim z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, obywatel państwa trzeciego będący małżonkiem tego obywatela Unii nadal jest objęty zakresem stosowania dyrektywy 2004/38 jako „beneficjent" w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej dyrektywy, wobec czego jego wydalenie z przyjmującego państwa członkowskiego, w którym obecnie nielegalnie zamieszkuje, jest regulowane w szczególności art. 27, 28 i 31 wspomnianej dyrektywy.

44 High Court (wysoki trybunał, Irlandia) odwołuje się w tym względzie do wydanego przez siebie wyroku z dnia 29 kwietnia 2014 r., w którym orzekł w sytuacji według niego analogicznej do rozpatrywanej w postępowaniu głównym, że na pytanie to należy udzielić odpowiedzi twierdzącej. Zgodnie z tym orzeczeniem rozstrzygnięcie to ma opierać się na orzecznictwie Trybunału, w szczególności na wyroku z dnia 25 lipca 2008 r., Metock i in. (C-127/08, EU:C:2008:449).

45 Sąd odsyłający zauważa, że zostały przed nim omówione ewentualne wnioski wypływające ze wspomnianego wyroku dla niniejszej sprawy.

46 I tak, minister skrytykował tenże wyrok, podnosząc w szczególności, iż nie uwzględnia on istotnego elementu sprawy, że członek rodziny obywatela Unii nie jest objęty zakresem stosowania dyrektywy 2004/38, jeżeli obywatel ten faktycznie i obecnie nie wykonuje swego prawa do swobodnego przemieszczania się. W takim przypadku decyzja o wydaleniu tego członka rodziny jest jego zdaniem regulowana nie przez przepisy rozdziału VI tej dyrektywy, lecz przez prawo krajowe mające zastosowanie poza zakresem stosowania wspomnianej dyrektywy.

47 Ponadto przeciwna wykładnia wymagałaby wykazania zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, co spowodowałoby, że bardzo trudne lub wręcz niemożliwe byłoby wydalenie obywateli państw trzecich będących małżonkami obywateli Unii, którym być może przysługiwało jedynie, w pewnym okresie, prawo pobytu czasowego w wyniku działalności ich małżonków w przyjmującym państwie członkowskim, niezależnie od obecnej działalności lub miejsca, gdzie przebywają obecnie ci obywatele Unii, które może znajdować się nawet poza terytorium Unii.

48 Natomiast N. Chenchooliah twierdziła przed sądem odsyłającym, że wydany przez niego wyrok z dnia 29 kwietnia 2014 r. potwierdza jej stanowisko, według którego jako osoba, której w pewnym czasie ze względu na zawarty przez nią związek małżeński przysługiwało prawo pobytu przynajmniej czasowego przez trzy miesiące zgodnie z art. 6 dyrektywy 2004/38, pozostaje nadal objęta zakresem stosowania tej dyrektywy, a zatem może zostać wydalona z przyjmującego państwa członkowskiego jedynie z poszanowaniem zasad i gwarancji przewidzianych wspomnianą dyrektywą, w tym zasad i gwarancji ustanowionych w art. 27 i 28 tejże dyrektywy.

49 W tych okolicznościach High Court (wysoki trybunał) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Jeżeli małżonkowi obywatela Unii, który skorzystał z prawa do swobodnego przemieszczania się na podstawie art. 6 dyrektywy 2004/38, odmówiono prawa pobytu na podstawie art. 7 [tej dyrektywy] ze względu na to, że ten obywatel Unii nie korzysta lub już przestał korzystać z praw wynikających z traktatu […] w przyjmującym państwie członkowskim, i jeżeli planowane jest wydalenie tego małżonka z omawianego państwa członkowskiego, to czy wydalenie to powinno nastąpić na mocy przepisów dyrektywy [2004/38] i zgodnie z nimi, czy też jest objęte zakresem prawa krajowego państwa członkowskiego?

2) W przypadku gdy odpowiedź na powyższe pytanie jest taka, że wydalenia należy dokonać zgodnie z przepisami dyrektywy 2004/38, to czy wydalenie z terytorium powinno odbyć się na podstawie i zgodnie z wymogami rozdziału VI [tej] dyrektywy, a w szczególności z jej art. 27 i 28, czy też państwo członkowskie może w takich okolicznościach powołać się na inne przepisy dyrektywy [2004/38], w szczególności jej art. 14 i 15?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

50 Poprzez swoje dwa pytania, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy przepisy, po pierwsze, rozdziału VI dyrektywy 2004/38, a w szczególności art. 27 i 28 tej dyrektywy, i po drugie, art. 14 i 15 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że pierwsze lub drugie z tych przepisów mają zastosowanie do decyzji o wydaleniu wydanej wobec obywatela państwa trzeciego z uwagi na to, że obywatelowi temu nie przysługuje już prawo pobytu na podstawie wspomnianej dyrektywy, w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której obywatel ten zawarł związek małżeński z obywatelem Unii w chwili, gdy ten obywatel Unii korzystał ze swobody przemieszczania się, udając się do przyjmującego państwa członkowskiego i przebywając w nim ze wspomnianym obywatelem państwa trzeciego, a następnie powrócił do państwa członkowskiego, którego ma obywatelstwo.

51 Przed przystąpieniem do analizy tych pytań należy na wstępie wyznaczyć ich zakres.

52 W niniejszym przypadku N. Chenchooliah, obywatelka państwa trzeciego, nie domaga się pochodnego prawa pobytu związanego z prawem pobytu jej małżonka będącego obywatelem Unii na podstawie dyrektywy 2004/38. Jej wniosek o umożliwienie skorzystania z takiego prawa na podstawie art. 7 tej dyrektywy został bowiem oddalony decyzją, która stała się ostateczna i której ona nie podważa.

53 Twierdzi ona natomiast, że sankcją za jej obecnie nielegalny pobyt na terytorium Irlandii, przyjmującego państwa członkowskiego, nie może być wydanie decyzji o deportacji na podstawie art. 3 ustawy o imigracji z 1999 r., która z urzędu łączy się z zakazem wjazdu na terytorium na czas nieokreślony, lecz taki pobyt może skutkować jedynie wydaniem decyzji o wydaleniu z poszanowaniem ochrony zapewnionej jej na mocy dyrektywy 2004/38, a w szczególności przez jej art. 27 i 28.

54 Po wyjaśnieniu powyższego należy przypomnieć najpierw, że zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38 dyrektywa ta obejmuje swym zakresem stosowania obywateli Unii, którzy przemieszczają się do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, którego są obywatelami, lub przebywają w takim państwie, jak również członków ich rodziny, w rozumieniu art. 2 pkt 2 tej dyrektywy, którzy im towarzyszą lub do nich dołączają – które to osoby są beneficjentami przyznanych przez nią uprawnień (wyrok z dnia 14 listopada 2017 r., Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).

55 W niniejszym przypadku jest bezsporne, że małżonek N. Chenchooliah, który jest obywatelem Portugalii, a zatem obywatelem Unii, skorzystał ze swobody przemieszczania się, udając się do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, którego jest obywatelem, i przebywając w nim, gdy opuścił Portugalię, aby udać się do Irlandii.

56 Nie jest także kwestionowane, że N. Chenchooliah, z uwagi na małżeństwo zawarte z obywatelem Unii w chwili, gdy korzystał z przysługującej mu swobody przemieszczania się, zamieszkiwała przez pewien czas ze swoim małżonkiem w Irlandii na podstawie pochodnego prawa przysługującego na podstawie art. 6 ust. 2 dyrektywy 2004/38 członkom rodziny obywatela Unii.

57 Ponadto okoliczność, że N. Chenchooliah wjechała do Irlandii przed swoim małżonkiem i zanim stała się członkiem jego rodziny, jest bez znaczenia, jako że jest bezsporne, iż przebywała ze swoim małżonkiem w przyjmującym państwie członkowskim.

58 Jak bowiem zauważył już Trybunał, zwrot „członk[owie] […] rodziny [obywatela Unii], […] którzy [mu] towarzyszą”, znajdujący się w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38, należy interpretować jako obejmujący zarówno członków rodziny obywatela Unii, którzy wjechali razem z nim do przyjmującego państwa członkowskiego, jak i tych, którzy przebywają z nim w tym państwie członkowskim, bez konieczności rozróżniania w tym drugim przypadku, czy obywatele państw trzecich wjechali do rzeczonego państwa członkowskiego przed przybyciem lub po przybyciu obywatela Unii, czy też przed lub po tym, jak zostali członkami jego rodziny (wyrok z dnia 25 lipca 2008 r., Metock i in., C-127/08, EU:C:2008:449, pkt 93).

59 Jednakże od chwili powrotu małżonka do Portugalii N. Chenchooliah nie przysługuje już status „beneficjenta” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38.

60 Otóż, skoro pozostała ona w Irlandii, gdzie nie przebywa już ze swoim portugalskim małżonkiem, to – mimo że w przeszłości korzystał on ze swobody przemieszczania się, gdy udał się do Irlandii i przebywał tam z N. Chenchooliah przez pewien czas – nie spełnia już ona nałożonego w art. 3 ust. 1 wymogu towarzyszenia obywatelowi Unii lub dołączenia do niego.

61 Jak przypomniał Trybunał, wymóg ten, również zawarty między innymi w art. 6 ust. 2 i art. 7 ust. 2 dyrektywy 2004/38, odpowiada celowi oraz uzasadnieniu pochodnych praw wjazdu i pobytu, które dyrektywa ta przewiduje dla członków rodziny obywateli Unii. Cel i uzasadnienie takich praw pochodnych są bowiem związane z okolicznością, że odmowa przyznania takiego prawa mogłaby w szczególności godzić w możliwość skutecznego korzystania przez danego obywatela Unii ze swobody przemieszczania się oraz naruszać wykonywanie i skuteczność praw przysługujących mu na podstawie art. 21 ust. 1 TFUE (zob. podobnie wyroki: z dnia 8 listopada 2012 r., Iida, C-40/11, EU:C:2012:691, pkt 62, 63; a także z dnia 14 listopada 2017 r., Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, pkt 48).

62 Ponadto pojęcie „beneficjenta” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38 jest pojęciem dynamicznym w tym znaczeniu, że status beneficjenta, nawet jeżeli został on uzyskany w przeszłości, może zostać utracony w późniejszym czasie, jeśli warunki określone w tym przepisie nie są już spełnione (zob. analogicznie wyrok z dnia 14 listopada 2017 r., Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, pkt 38–42).

63 W tym kontekście Trybunał orzekł, że zastosowanie dyrektywy 2004/38 wyłącznie do członków rodziny obywatela Unii, którzy „towarzyszą” mu lub „dołączają” do niego w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej dyrektywy, jest równoznaczne z ograniczeniem prawa wjazdu i prawa pobytu członków rodziny obywatela Unii w państwie członkowskim, w którym on przebywa (wyrok z dnia 25 lipca 2008 r., Metock i in., C-127/08, EU:C:2008:449, pkt 94).

64 Trybunał dodał, że jeżeli obywatel państwa trzeciego, będący członkiem rodziny obywatela Unii, wywodzi z dyrektywy 2004/38 prawo wjazdu i prawo pobytu w przyjmującym państwie członkowskim, państwo to może ograniczyć te prawa wyłącznie z zachowaniem art. 27 i 35 tej dyrektywy (wyrok z dnia 25 lipca 2008 r., Metock i in., C-127/08, EU:C:2008:449, pkt 95).

65 Zatem, o ile obywatel państwa trzeciego, będący małżonkiem obywatela Unii, który korzysta z przysługującej mu swobody przemieszczania się, przebywa wraz z tym obywatelem Unii w przyjmującym państwie członkowskim, a zatem jest „beneficjentem” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38, prawo pobytu, które wywodzi ten obywatel państwa trzeciego z tej dyrektywy, a w szczególności z jej art. 7 ust. 2, może zostać ograniczone wyłącznie z poszanowaniem w szczególności art. 27 i 35 wspomnianej dyrektywy.

66 Taka sytuacja różni się jednak od sytuacji rozpatrywanej w postępowaniu głównym, charakteryzującej się tym, że wskazany obywatel państwa trzeciego nie przebywa już wraz z małżonkiem będącym obywatelem Unii w przyjmującym państwie członkowskim po wyjeździe tego obywatela Unii i że odmówiono mu prawa pobytu na podstawie art. 7 ust. 2 dyrektywy 2004/38. Tym samym temu obywatelowi państwa trzeciego nie przysługuje już prawo pobytu na mocy tej dyrektywy, również z uwagi na to, że nie dotyczy go żadna z sytuacji określonych art. 12 ust. 2 i art. 13 ust. 2 wspomnianej dyrektywy, w których zachowane zostaje prawo pobytu członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich.

67 Wynika z tego, że wnioski wypływające z pkt 95 wyroku z dnia 25 lipca 2008 r., Metock i in. (C-127/08, EU:C:2008:449), nie mają zastosowania w sytuacji rozpatrywanej w postępowaniu głównym.

68 Powstaje jednak pytanie, czy utrata przez N. Chenchooliah statusu „beneficjenta” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38 oznacza, że decyzja o wydaleniu wydana zasadniczo ze względu na to, że odmówiono jej prawa pobytu na podstawie art. 7 ust. 2 tej dyrektywy, nie podlega tej dyrektywie, lecz jedynie prawu krajowemu mającemu zastosowanie poza zakresem stosowania tej dyrektywy.

69 Na pytanie to należy udzielić odpowiedzi przeczącej.

70 W tym względzie należy zauważyć, że dyrektywa 2004/38 nie tylko zawiera przepisy regulujące warunki uzyskania jednego z różnych rodzajów praw pobytu, które przewiduje, oraz przesłanki, jakie należy spełnić, aby móc nadal korzystać z określonych praw. Dyrektywa ta ustanawia ponadto szereg przepisów mających na celu uregulowanie sytuacji wynikającej z utraty jednego z tych praw, w szczególności w przypadku wyjazdu obywatela Unii z przyjmującego państwa członkowskiego.

71 I tak, art. 15 dyrektywy 2004/38, zatytułowany „Zabezpieczenia proceduralne”, stanowi w ust. 1, że procedury przewidziane w art. 30 i 31 tej dyrektywy stosuje się analogicznie do wszystkich decyzji ograniczających swobodne przemieszczanie się obywateli Unii i członków ich rodziny, uzasadnionych względami innymi niż względy porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

72 Ponadto art. 15 ust. 3 dyrektywy 2004/38 przewiduje, że przyjmujące państwo członkowskie nie może nałożyć zakazu wjazdu w kontekście takiej decyzji o wydaleniu.

73 Zgodnie z samym brzmieniem art. 15 dyrektywy 2004/38 – i jeśli przepis ten ma nie zostać pozbawiony znacznej części swej treści i skuteczności – zakres stosowania tej dyrektywy obejmuje decyzję o wydaleniu wydaną, jak w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym, ze względów niezwiązanych z jakimkolwiek zagrożeniem dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego, lecz związanych z okolicznością, że członkowi rodziny obywatela Unii, któremu w przeszłości przysługiwało tymczasowe prawo pobytu na podstawie dyrektywy 2004/38 wynikające z korzystania przez tego obywatela Unii ze swobody przemieszczania się, nie przysługuje już obecnie takie prawo pobytu w następstwie wyjazdu wspomnianego obywatela Unii z przyjmującego państwa członkowskiego i jego powrotu do państwa członkowskiego, którego jest obywatelem.

74 Przepis ten, ujęty w rozdziale III dyrektywy 2004/38, zatytułowanym „Prawo pobytu”, przewiduje bowiem regulację mającą zastosowanie, gdy tymczasowe prawo pobytu na podstawie tej dyrektywy ustaje, w szczególności wówczas, gdy obywatel Unii lub członek jego rodziny, który w przeszłości korzystał z prawa pobytu przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy lub przez okres przekraczający trzy miesiące na mocy, odpowiednio, art. 6 lub art. 7 tej dyrektywy, nie spełnia już przesłanek odnośnego prawa pobytu i może zatem co do zasady zostać wydalony przez przyjmujące państwo członkowskie.

75 W niniejszym przypadku N. Chenchooliah przez pewien czas korzystała z prawa pobytu w Irlandii na podstawie art. 6 ust. 2 dyrektywy 2004/38 w następstwie małżeństwa zawartego z obywatelem Unii, który skorzystał z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się w tym państwie członkowskim.

76 Jednakże w następstwie wyjazdu małżonka utraciła ona to prawo pobytu, ponieważ nie spełnia już przesłanki dotyczącej wymogu towarzyszenia obywatelowi Unii korzystającemu z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się lub dołączenia do niego, co skutkowało oddaleniem jej wniosku o umożliwienie skorzystania z prawa pobytu na podstawie art. 7 tej dyrektywy.

77 Ponieważ, jak stwierdzono w pkt 66 niniejszego wyroku, sytuacja taka nie jest żadną z sytuacji określonych w art. 12 ust. 2 i art. 13 ust. 2 dyrektywy 2004/38, w których zachowane zostaje prawo pobytu członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich, przyjmujące państwo członkowskie może wydać decyzję o wydaleniu wobec N. Chenchooliah na mocy art. 15 wspomnianej dyrektywy. Taka decyzja o wydaleniu może zostać jednak wydana jedynie z poszanowaniem wymogów ustanowionych w tym przepisie.

78 Jak zauważył również w istocie rzecznik generalny w pkt 75 opinii, stwierdzenie to nie jest niezgodne, w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, z okolicznością, że zainteresowana osoba straciła status „beneficjenta” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38.

79 Utrata tego statusu skutkuje bowiem tym, że zainteresowana osoba nie korzysta już z prawa do przemieszczania się i prawa pobytu na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, które przez pewien czas jej przysługiwały, ponieważ nie spełnia ona już warunków, którym podlegają te prawa. Natomiast utrata ta nie oznacza – jak wynika z pkt 74 niniejszego wyroku – że dyrektywa 2004/38 nie ma już zastosowania do wydania przez przyjmujące państwo członkowskie decyzji o wydaleniu tej osoby z takiego powodu.

80 Co się tyczy konsekwencji stosowania art. 15 dyrektywy 2004/38 w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, z ust. 1 tego przepisu wynika, że zabezpieczenia ustanowione w art. 30 i 31 wspomnianej dyrektywy stosuje się „analogicznie”.

81 Określenie „analogicznie” należy rozumieć w ten sposób, że przepisy art. 30 i 31 dyrektywy 2004/38 mają zastosowanie, w ramach art. 15 tej dyrektywy, tylko wtedy, gdy mogą one być rzeczywiście stosowane, ewentualnie z zastrzeżeniem niezbędnych dostosowań, do decyzji wydawanych ze powodów innych niż względy porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

82 Nie jest zaś tak w przypadku art. 30 ust. 2 dyrektywy 2004/38, art. 31 ust. 2 tiret trzecie tej dyrektywy i art. 31 ust. 4 wspomnianej dyrektywy.

83 Przepisy te, których stosowanie musi pozostać ściśle ograniczone do decyzji o wydaleniu wydawanych ze względów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego, nie mają zatem zastosowania do decyzji o wydaleniu, o których mowa w art. 15 dyrektywy 2004/38.

84 Co się tyczy przepisów art. 30 i 31 dyrektywy 2004/38 mających zastosowanie w ramach art. 15 tej dyrektywy, należy wskazać w szczególności w odniesieniu do art. 31 ust. 1 wskazanej dyrektywy i prawa do odwołania się na drodze sądowej, które należy zapewnić zgodnie z tym przepisem, że w związku z tym, iż takie środki prawne są objęte „stosowaniem prawa Unii” w rozumieniu art. 51 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, przepisy proceduralne dotyczące tych środków prawnych, które mają na celu zapewnienie ochrony praw przyznanych przez dyrektywę 2004/38, powinny być zgodne w szczególności z wymogami wynikającymi z prawa do skutecznego środka prawnego określonego w art. 47 wspomnianej karty.

85 Ponadto zgodnie z art. 31 ust. 3 dyrektywy 2004/38, przepisem znajdującym zastosowanie w ramach art. 15 tej dyrektywy, procedury odwoławcze powinny nie tylko umożliwiać zbadanie zgodności z prawem danej decyzji oraz faktów i okoliczności, na których opiera się ta decyzja, lecz również zapewnić, by dana decyzja nie była nieproporcjonalna.

86 Należy również zauważyć, że ponieważ art. 15 ust. 1 dyrektywy 2004/38 odnosi się wyłącznie do analogicznego stosowania jedynie art. 30 i 31 tej dyrektywy, to pozostałe przepisy rozdziału VI wspomnianej dyrektywy, w tym jej art. 27 i 28, nie mają zastosowania w ramach wydawania decyzji na podstawie art. 15 tejże dyrektywy.

87 Jak przypomniano w pkt 65 niniejszego wyroku, przepisy art. 27 i 28 dyrektywy 2004/38 mają bowiem zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy zainteresowana osoba wywodzi w danym momencie z tej dyrektywy prawo pobytu w przyjmującym państwie członkowskim, które to prawo ma charakter albo tymczasowy, albo stały (zob. podobnie wyrok z dnia 25 lipca 2008 r., Metock i in., C-127/08, EU:C:2008:449, pkt 95).

88 Wreszcie, należy podkreślić, że zgodnie z art. 15 ust. 3 dyrektywy 2004/38 w kontekście decyzji o wydaleniu, która mogła zostać wydana w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym, nie można w żadnym przypadku nałożyć zakazu wjazdu.

89 W świetle całości powyższych rozważań na zadane pytania należy odpowiedzieć, iż art. 15 dyrektywy 2004/38 należy interpretować w ten sposób, że ma on zastosowanie do decyzji o wydaleniu wydanej wobec obywatela państwa trzeciego z uwagi na to, że obywatelowi temu nie przysługuje już prawo pobytu na podstawie tej dyrektywy, w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której obywatel ten zawarł związek małżeński z obywatelem Unii w chwili, gdy ten obywatel Unii korzystał ze swobody przemieszczania się, udając się do przyjmującego państwa członkowskiego i przebywając w nim ze wspomnianym obywatelem państwa trzeciego, a następnie powrócił do państwa członkowskiego, którego ma obywatelstwo. Wynika stąd, że zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń ustanowionych w art. 30 i 31 dyrektywy 2004/38 jest wymagane przy wydawaniu takiej decyzji o wydaleniu, w której kontekście nie można w żadnym przypadku nałożyć zakazu wjazdu.

W przedmiocie kosztów

90 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 15 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG należy interpretować w ten sposób, że ma on zastosowanie do decyzji o wydaleniu wydanej wobec obywatela państwa trzeciego z uwagi na to, że obywatelowi temu nie przysługuje już prawo pobytu na podstawie tej dyrektywy, w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której obywatel ten zawarł związek małżeński z obywatelem Unii w chwili, gdy ten obywatel Unii korzystał ze swobody przemieszczania się, udając się do przyjmującego państwa członkowskiego i przebywając w nim ze wspomnianym obywatelem państwa trzeciego, a następnie powrócił do państwa członkowskiego, którego ma obywatelstwo. Wynika stąd, że zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń ustanowionych w art. 30 i 31 dyrektywy 2004/38 jest wymagane przy wydawaniu takiej decyzji o wydaleniu, w której kontekście nie można w żadnym przypadku nałożyć zakazu wjazdu.

Podpisy